

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

II. ÚS 323/2021-13

Ústavný súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu senátu Petra Molnára (sudca spravodajca), zo sudkyne Jany Laššákovej a sudcu Ľuboša Szigetiho v konaní podľa čl. 127 Ústavy Slovenskej republiky o ústavnej sťažnosti sťažovateľky obchodnej spoločnosti **GRAMON spol. s r. o.**, Záhradnícka 93, Bratislava, IČO 36 285 862, zastúpenej Pacalaj, Palla a partneri, s. r. o., Námestie SNP 3, Trnava, v mene ktorej koná konateľ a advokát JUDr. Ing. Peter Pacalaj, proti uzneseniu Najvyššieho súdu Slovenskej republiky č. k. 7 Cdo 4/2021 z 24. februára 2021 takto

r o z h o d o l :

Ústavnú sťažnosť **o d m i e t a .**

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavná sťažnosť sťažovateľky a skutkový stav veci

1. Sťažovateľka sa ústavnou sťažnosťou doručенou ústavnému súdu 21. mája 2021 domáha vyslovenia porušenia jej základného práva podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a práva podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) uznesením Najvyššieho súdu Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší súd“) č. k. 7 Cdo 4/2021 z 24. februára 2021. Napadnuté uznesenie najvyššieho súdu navrhuje zrušiť a vrátiť mu vec na ďalšie konanie. Domáha sa i náhrady trov konania.

2. Z ústavnej sťažnosti a jej príloh vyplýva, že sťažovateľka sa žalobou podanou proti žalovanému domáhala zaplataenia 1 190 041,47 eur s príslušenstvom z titulu náhrady škody spôsobenej nezákonným rozhodnutím štátneho orgánu. Okresný súd Bratislava II (ďalej len „okresný súd“) rozsudkom č. k. 13 C 236/2011 z 13. októbra 2014 žalobu v celom rozsahu zamietol.

3. Krajský súd v Bratislave (ďalej len „krajský súd“) rozsudkom č. k. 2 Co 40/2015 zo 16. septembra 2020 potvrdil rozsudok súdu prvej inštancie ako vecne správny.

4. Proti rozsudku odvolacieho súdu podala sťažovateľka dovolanie, ktoré odôvodnila nesprávnym právnym posúdením veci odvolacím súdom podľa § 421 ods. 1 písm. b) Civilného sporového poriadku (ďalej aj „CSP“). Najvyšší súd napadnutým uznesením odmietol dovolanie sťažovateľky. Z odôvodnenia napadnutého uznesenia vyplýva, že vo vzťahu k uplatnenému dovolaciemu dôvodu nesprávneho právneho posúdenia veci uzavrel, že sťažovateľkou formulovaná otázka nie je otázkou, na riešení ktorej založil odvolací súd svoje rozhodnutie, a tiež že dovolací dôvod nie je vymedzený spôsobom predpokladaným § 432 ods. 2 CSP. Najvyšší súd teda dovolanie odmietol podľa § 447 písm. c) a f) CSP.

II. Argumentácia sťažovateľky

5. Proti napadnutému uzneseniu najvyššieho súdu podala sťažovateľka ústavnú sťažnosť, v ktorej argumentuje, že vo vzťahu k dovolaním namietanému nesprávnemu právnemu posúdeniu veci najvyšší súd „*aplikoval... prílišný formalizmus v rozpore s ústavnými princípmi spravodlivého procesu*“, keďže od sťažovateľky vyžadoval „*procesné požiadavky v neprípustnej miere*“.

6. Podľa názoru sťažovateľky dovolací súd sťažovateľkou formulovanú právnu otázku posudzoval izolovane, bez kontextu vyjadreného v dovolaní v rozpore s aktuálnou judikatúrou ústavného súdu.

7. Sťažovateľka tiež nesúhlasí so záverom najvyššieho súdu o absencii riadneho vymedzenia dovolacieho dôvodu v súlade s požiadavkami, ktoré upravuje § 432 ods. 2 CSP.

III. Predbežné prerokovanie ústavnej sťažnosti

8. Podstatou ústavnej sťažnosti je namietané porušenie základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru napadnutým uznesením najvyššieho súdu.

9. Ústavný súd, poukazujúc na svoju doterajšiu judikatúru, považuje za potrebné zdôrazniť, že otázka posúdenia, či sú splnené podmienky na uskutočnenie dovolacieho konania, patrí zásadne do výlučnej právomoci dovolacieho súdu, t. j. najvyššieho súdu, a nie do právomoci ústavného súdu. Z rozdelenia súdnej moci v ústave medzi ústavný súd a všeobecné súdy (čl. 124 a čl. 142 ods. 1 ústavy) vyplýva, že ústavný súd nie je alternatívou ani mimoriadnou opravnou inštanciou vo veciach patriacich do právomoci všeobecných súdov, sústavu ktorých završuje najvyšší súd (m. m. II. ÚS 1/95, II. ÚS 21/96).

10. Sťažovateľka namietané porušenie základného práva podľa čl. 46 ods. 1 ústavy, ako aj porušenie práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru odôvodňuje predovšetkým nesprávnou aplikáciou § 421 ods. 1 písm. b) CSP v spojení s § 432 ods. 2 CSP.

11. Ústavný súd pri predbežnom prerokovaní ústavnej sťažnosti preskúmal napadnuté uznesenie najvyššieho súdu, ktorým odmietol dovolanie sťažovateľky, pričom zistil, že sťažovateľka v dovolaní uplatnila dovolací dôvod nesprávneho právneho posúdenia veci (§ 432 ods. 1 CSP), pričom k tomuto pochybeniu odvolacieho súdu malo dôjsť v situácii normovanej v § 421 ods. 1 písm. b) CSP.

12. Z odôvodnenia napadnutého uznesenia vyplýva, že dovolací súd dospel k záveru, že otázka nastolená sťažovateľkou v dovolaní nemá v okolnostiach daného sporu (a posudzovaného dovolacieho konania) znaky relevantné v zmysle § 421 ods. 1 písm. b) CSP; v dôsledku čoho prípustnosť dovolania z tohto ustanovenia nevyplýva. Dovolací súd preto dovolanie sťažovateľky ako procesné neprípustné podľa § 447 písm. c) a f) CSP odmietol.

13. V relevantnej časti odôvodnenia napadnutého uznesenia najvyšší súd okrem iného uvádza:

„Z dovolania je zrejmé, že dovolateľ za dosiaľ dovolacím súdom neriešenú otázku považuje otázku, či rozhodnutie orgánu verejnej moci, ktoré spôsobilo nemožnosť splnenia zmluvného záväzku a je vydané po vzniku zmluvného záväzku, vyvoláva právny následok v podobe zániku tohto záväzku pre dodatočnú nemožnosť plnenia podľa § 575 ods. 1 Občianskeho zákonníka v okamihu jeho vykonateľnosti aj v prípade, ak ešte nie je právoplatné...

Pokiaľ ide o dovolateľkou nastolenú právnu otázku, či rozhodnutie orgánu verejnej moci, ktoré spôsobilo nemožnosť splnenia zmluvného záväzku, vydané po vzniku zmluvného záväzku, vyvoláva právny následok v podobe zániku tohto záväzku pre dodatočnú nemožnosť plnenia podľa § 575 ods. 1 Občianskeho zákonníka (t. j. nemožnosť trvalú - pozn. dovolacieho súdu) v okamihu jeho vykonateľnosti aj v prípade, ak ešte nie je právoplatné, takto položená právna otázka svojim obsahom nie je podľa odvolacieho súdu otázkou, ktorá bola rozhodujúca pre rozhodnutie vo veci samej. Odvolací súd založil svoje rozhodnutie na právnej úvahe, že rozhodnutie orgánu verejnej moci vydané a vykonateľné po vzniku záväzku, i keď ešte neprávoplatné, vyvolávajúce následnú (dodatočnú) prekážku plnenia, ktoré rozhodnutie bolo právoplatne zrušené až po dojednanej dobe plnenia (nie pred jej uplynutím), spôsobuje nemožnosť plnenia trvalého charakteru, s následkom zániku záväzku, a nie len nemožnosť dočasnú (§ 575 Občianskeho zákonníka). Dovolateľka oponuje záveru odvolacieho súdu o zániku vzájomných práv a povinností účastníkov záväzku (vrátane povinnosti zaplatiť druhej zmluvnej strane zmluvnú pokutu dohodnutú pre porušenie zmluvnej povinnosti) a tvrdí, že toto právne pochybenie je výsledkom nesprávnej interpretácie § 575 Občianskeho zákonníka s tým, že vo vzťahu k zániku záväzku má právnu relevanciu len trvalá dodatočná nemožnosť plnenia, ktorá v danom prípade nenastala. Má za to, že v riešenej právnej veci nastala len dočasná nemožnosť plnenia, ktorá nemá za následok zánik záväzku. V rámci položenej otázky žalobkyňa žiada len všeobecne zodpovedať, či dodatočná nemožnosť plnenia záväzku podľa § 575 ods. 1 Občianskeho zákonníka

spôsobená vydaním rozhodnutia orgánu verejnej moci po vzniku zmluvného záväzku nastane okamihom vykonateľnosti rozhodnutia aj v prípade, ak ešte nie je právoplatné. Takto položená otázka nereflektuje na právnu úvahu odvolacieho súdu, pre ktorú bol rozhodujúci namietaný odlišný okamih vykonateľnosti a právoplatnosti dotknutého rozhodnutia orgánu verejnej moci, kedy vykonateľnosť časovo právoplatnosť predstihla, len za situácie neskoršieho zrušenia rozhodnutia v čase po uplynutí dojednanej doby plnenia záväzku, a to z pohľadu skúmania, či takéto predbežne vykonateľné rozhodnutie, vydané po vzniku záväzku a spôsobujúce prekážku plnenia, ktoré bolo následne zrušené až po uplynutí dojednanej doby plnenia, dodatočne vyvolalo trvalú nemožnosť plnenia spôsobujúcu zánik záväzku alebo len nemožnosť prechodnú, dočasnú, spôsobujúcu omeškanie. Relevanciu má pritom len taká právna otázka, na ktorej spočívalo rozhodnutie odvolacieho súdu, čo podľa uvedeného nie je daný prípad.“

14. V súvislosti so záverom dovolacieho súdu o nesplnení požiadaviek na vymedzenie dovolacieho dôvodu v súlade s § 432 ods. 2 CSP ústavný súd poukazuje na tú časť napadnutého uznesenia, v ktorej najvyšší súd uvádza: *„Z obsahu dovolania žalobkyne nie je zrejmé, v čom považuje rozhodnutie odvolacieho súdu vo vzťahu k ňou nastolenej právnej otázke za nesprávne (v čom spočíva nesprávnosť tohto právneho posúdenia) a ako mal odvolací súd podľa jej názoru nastolenú právnu otázku správne riešiť. Pokiaľ žalobkyňa vo svojom dovolaní pristúpila len k vymenovaniu právnej otázky, ktorú podľa jej názoru odvolací súd posúdil nesprávne, bez toho, aby uviedla vlastnú právnu argumentáciu, ktorá by sa týkala uvedenej právnej otázky, ako ju mal odvolací súd správne vyriešiť, takto vymedzený dovolací dôvod nesprávneho právneho posúdenia veci nespĺňa zákonom stanovenú požiadavku kladenú na spôsob jeho vymedzenia v zmysle § 432 ods. 2 CSP.“*

15. Z odôvodnenia napadnutého uznesenia (predovšetkým jeho citovanej časti) možno vyvodiť, že najvyšší súd odmietnutie dovolania sťažovateľky primeraným spôsobom odôvodnil, pričom tento jeho záver nemožno považovať za arbitrárny. Ústavný súd pri preskúmaní napadnutého uznesenia nezistil žiadnu skutočnosť, ktorá by signalizovala svojvoľný postup dovolacieho súdu, t. j. postup, ktorý by nemal oporu v zákone. Z odôvodnenia napadnutého rozhodnutia vyplýva, že najvyšší súd sa ústavne akceptovateľným spôsobom zaoberal a aj vysporiadal s dovolacím dôvodom neprávneho právneho posúdenia veci, pričom v posudzovanej veci podľa názoru ústavného súdu nejde o prílišný „*formalizmus*“ a neadekvátne požiadavky najvyššieho súdu na formulovanie relevantnej právnej otázky, ale o skutočnosť, že pre rozhodnutie odvolacieho súdu bolo podstatné a rozhodujúce to, že rozhodnutie orgánu verejnej moci vydané a vykonateľné po vzniku záväzku, i keď ešte neprávoplatné, vyvolávajúce následnú (dodatočnú) prekážku plnenia, ktoré rozhodnutie bolo právoplatne zrušené až po dojednanej dobe plnenia (nie pred jej uplynutím), spôsobuje nemožnosť plnenia trvalého charakteru, s následkom zániku záväzku, a nielen nemožnosť dočasnú (§ 575 Občianskeho zákonníka). Ústavný súd konštatuje, že tento záver, ku ktorému dovolací súd dospel podrobne, jasne a zrozumiteľne vysvetlil.

16. Za neopodstatnenú považuje ústavný súd i námietku sťažovateľky súvisiacu s vymedzením dovolacieho dôvodu podľa § 432 ods. 2 CSP, keďže z dovolania sťažovateľky vyplýva, že uviedla, ako mal odvolací súd riešiť podľa jej názoru relevantnú právnu otázku, avšak chýba jej vlastná náležitá právna argumentácia.

17. Právne závery, ktoré viedli najvyšší súd v konečnom dôsledku k odmietnutiu dovolania, majú podľa názoru ústavného súdu oporu nielen v aplikovaných ustanoveniach Civilného sporového poriadku a Občianskeho zákonníka, ale i v judikatúre najvyššieho súdu, na ktorú v odôvodnení napadnutého uznesenia poukazuje. Uplatnený spôsob interpretácie a aplikácie príslušných ustanovení právnych predpisov považuje ústavný súd za ústavne konformný, nepopierajúci ich účel a význam, preto podľa názoru ústavného súdu nemohol neprípustným spôsobom zasiahnuť do označených práv sťažovateľky.

18. Z uvedeného vyplýva, že medzi napadnutým uznesením najvyššieho súdu a základným právom podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a právom podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru, ktorých porušenie sťažovateľka namieta, neexistuje taká príčinná súvislosť, na základe ktorej by ústavný súd po prípadnom prijatí ústavnej sťažnosti na ďalšie konanie reálne mohol dospieť k záveru o ich porušení. Preto ústavnú sťažnosť pri predbežnom prerokovaní odmietol podľa § 56 ods. 2 písm. g) zákona č. 314/2018 Z. z. o Ústavnom súde Slovenskej republiky a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov z dôvodu jej zjavnej neopodstatnenosti.

19. Keďže ústavná sťažnosť bola odmietnutá ako celok, rozhodovanie o ďalších procesných návrhoch sťažovateľky v uvedenej veci stratilo opodstatnenie, a preto sa nimi ústavný súd už nezaoberal.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu ústavného súdu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 16. júna 2021

Peter Molnár
predseda senátu